

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

124. Explicantur cætera mysteria sacrorum Rituum, qui in consecratione
Episcopi adhibentur. Ex p. 12. t. 1. r. 124.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

præcipue ornatu Pontificis; ipsa humilitate; quo enim celsior; eò humilitate apparet illustrior, & seipso. Blanditur Cathedra, specula est, non domus: qui elevavit, deicere potest. Consideras gradum, & calum metue: consideras fastigium dignitatis, & vide faciem abyssi deorsum. Occupare enim locum; & non facere fructum, nec loco expedit, nec persona. Hæc quidem hæc tenentur Bernard.

Sic igitur collocato Pastore in sua Sede, prorumpit universa Ecclesia in confessionem, & laudes Omnipotentis Dei; in quas omnis humana actio & institutum, merito desinere debet. Ducitur per templum novus Antistes, ut omnibus innotescat commendatur Summo Pastori, & Rectori omnium Deo; ut quem Ecclesie suæ Pastorem præesse voluit, propitius respiciat, det illi verbo, & exemplo proficere, & ad vitam unam cum grege sibi commisso sempiternam pervenire. Quantumlibet enim fuerit peritus gubernandi, inquit Chrysostomus, nisi inter huiusmodi gubernacula gratiam habeat, & pacem, quæ à Deo est, & naviculam simul, & navigantes procella involvet, mergetque profundo.

3. Sic vestitus, sic ornatus novus Præsul benedicit populo, ac dimittit Ecclesiam. Pleni autem amore, & spiritu divini Antistites, in mutuas salutationes, & in mutua oscula, mutuamque amplexus effundunt, mutuam sibi pacem tradentes, & accipientes.

4. Precatur sacer consecrator novo Præsuli tanquam spirituali filio suo in omni cura, ac solitudine subiecti sibi gregis, omnes salutes, & optatos successus; Præcatur novus Pontifex consecratori suo quem in Patris loco vetustissimis institutis, per omnem vitam habere, ac venerari iubetur ter elata voce, multos, felices, & prosperos annos.

5. Amor siquidem Pastorum, & concordia, salus, & incolumitas est gregis. Decet enim eos, qui omnis pacis, & amoris cæteris omnibus hominibus duces, & authores esse debet: ad cuius rei designationem, in veteri lege, non alii, quam Sacerdotes ignem in templo Dei, accendere iussi sunt; eos ipsos inter se nullis dissensionibus, nullis similitudinibus diffidere, sed mutuam pacem, & charitatem perpetuo colere. Sic enim amicis conjuncti, atque concordantes, viribus quoque magis pollebunt, omnisque inimicorum fraudes, atque insidias, omnem vim, & impetum, facilius sustinebunt, atque superabunt penitus. Amor, & Concordia Pontificum, amorem, & mutuam charitatem fovet Principum; Principum consensus, & concordia populi salus est.] Hæc utque Socolovius, & ex illo Barbosa de potest. Episcopi, part. 1. tit. 4. c. 5. num. 2.

6. Sed scias, amice Lector, divinum ingenium sancti Præceptoris Divi Thomæ paucis verbis omnia à nobis superius dicta, complecti in *Addit. ad 3. par. quest. 40. cap. 7. in corpore*, ubi docet, Episcopum habere supra Sacerdotem novem vestimenta; quæ sunt Caliga, Sandalia, Succinctorium, Tunica, Dalmatica, Mitra, Chirotheca, Annulus, & Baculus; quia novem sunt, quæ ipse super Sacerdotes potest; scilicet Clericos ordinare; Virgines benedicere; Basilicas dedicare vestes & Vasa consecrare. Vel per caligas significatur rectitudo gressuum: per Sandalia, quæ pedes tegunt, contemptus terrenorum; per Succinctorium quo stola ligatur cum alba, amor honestatis; per Tunicam per teverantiam, quia Iosephum tunicam talarem habuisse legitur, quasi descendentem usque ad talos, per quos significatur extremitas vitæ; per Dalmaticas largitas in operibus misericordiarum; per Chirothecas cautela in opere; per Mitram scientia utriusque testamenti; unde & duo cornua habet: per Baculum cura pastoralis, quæ debet colligere vagos quod significat curvitas in capite baculi;

sustentare infirmos, quod ipse stipes signat baculum & pungere lentos, quod significat stimulus in pede desponsator Christo: Episcopi enim sunt in Ecclesia loco Christi.

7. Horum Pontificalium ornamentorum antiquitas clarè constat ex Sancto Bernardo *Epist. 42.* circa finem, ubi inter ornamenta Episcopalia enumerat Mitram, Annulum, & Sandalia. Idem facit Innocentius I I I. *lib. 2. mist. Missa cap. 4. lib. 2. de Divino Offic. cap. 24.* & alii de rebus Ecclesiasticis Scriptores; quare multa hic missa faciemus apud prædictos Authores legenda. Et hæc omnia minutatim, & latè explicare volui circa mysticam interpretationem Rituum, qui in consecratione Episcopali ministrantur, nam dubito aliquos Episcopos, illos tantum materialiter adhibere, non autem formaliter, intelligendo videlicet quid ex illis Ritibus adhibentur mysticè significantur.

RESOL. CXXV.

Quare in Consecratione Episcopali tres Episcopi adhibeantur, ut visum est supra; & an sit ea necessitas præcepti, vel ut alii volum, de necessitate Sacramenti?
Ex p. 12. tract. 1. Ref. 125.

§. 1. **C**um mysticas rationes aliorum Rituum consecrationis Episcopalis in superioribus Resolutionibus explicaverimus, visum est hic pro curiose exquirere cur statutum sit Consecrationem Episcopalem à tribus Episcopis ministrandam esse. Et hoc cum Hallier de *Sacram. Ordin. part. 2. art. 1. §. 2. n. 9.* Quadruplicissimum de causa statutum esse conicio, ut tres saltem Episcopi Episcopali Ordinationi interessent, primum ad Episcopatus unitatem servandam; quia enim, ut habet Cyprianus, Episcopatus unus est Episcoporum multorum concordia numerofitate diffusus, nec Episcopus legitimus, esse potest qui à Coepiscoporum suorum Corpore & ab Ecclesia unitate desciscit: ideo ad eandem unitatem servandam, strictiusque colligendam prudenter institutum est ne quis nisi ab Episcopis simul adunatis, & collectis ordinareretur. Secundo ut divina Gratia, quæ in iis ordinationibus maxime necessaria est, magis appareat. Cum enim promiserit Christus, ubi duo vel tres congregati fuerint in eius nomine, se in medio eorum futurum, consentaneum visum est, ut in nomine Christi, id est autoritate Metropolitanæ, vel alterius potestatem habentis, duo vel tres Episcopi congregentur, ut ordinationem futuri Antistitis perficiant. Tertio ne in te tanti momenti, quæta Episcopalis est ordinatio unius iudicio cum periculo fidei fideretur, & ambitioni exinde, ac tyrannicæ cuidam potestati via aperiretur: Nam, ut ait Anacletus & post eum Isidorus Hispanensis, Rabanus Maurus Concilii Aquisgranensis Patres & alii, quod Episcopus non ab uno, sed à cunctis consensu, aut presentia Comprovincialium est ordinandus, & non minus quam à tribus, cæteris consentientibus institueretur Domino, fieri iubetur, ne aliquid contra fidem Ecclesie, unius autoritas moliretur, & regula, vel fides confunderetur credentium. Consentit Syricus vetans, ne unus Episcopus Episcopum ordinare presumat propter arrogantiam, ne futurum beneficium præstitum videantur. Quæ ultima verba habentur etiam in Epistola Innocentii I. ad Victorium Rotomagensem. Quarto, quia ut docet S. Gregorius in ipsis rebus spiritualibus, & sapienter, & mature disponantur, & exemplum trahere à rebus Cardinalibus possumus. Certè enim dum conjungia in mundo